

T | PRVW00 | 0

ZALIJEPITI NALJEPNICU UČENIKA

ISTORIJA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

APRIL, ŠKOLSKA 2025/2026. GODINE

UPUTSTVO

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA: 70 MINUTA

Dozvoljen pribor: grafitna olovka, gumica i hemijska olovka.

Pažljivo pročitajte svako pitanje.

Ako odgovor dajete na više načina,
nedvosmisleno označite koje rješenje treba da budu ocjenjivač.

**Rješenje zadatka/pitanja OBAVEZNO pisati na mjestu predviđenom
za taj zadatak/pitanje.**

**ZA VRIJEME RADA NA TESTU NIJE DOZVOLJENA UPOTREBA
ELEKTRONSKIH UREĐAJA I KOREKTORA.**

Pitanje će se vrednovati sa **0 bodova** ako je:

- ▶ netačno
- ▶ rješenje napisano na mjestu koje nije predviđeno za taj zadatak/pitanje
- ▶ zaokruženo više ponuđenih odgovora
- ▶ nečitko i nejasno napisano.

Ukoliko pogriješite, prekrižite i rješavajte ponovo.

ŽELIMO TI MNOGO USPJEHA!

T | PRV00 | 1

P | YZQ5W | 1

1

Dopuni rečenicu:

Starije kameno doba zove se _____ , a mlađe kameno doba nazivamo

_____ .

2

2

P | ZFU64 | 1

Odredi kojem stoljeću pripadaju navedene godine:

1. 595. _____

2. 999. _____

3. 1801. _____

3

3

P | SCB49 | 1

Pažljivo pročitajte navedene tvrdnje i odredite da li su tačne (T) ili nijesu (N). Zaokruži (T) ako misliš da je tvrdnja tačna, odnosno (N) ako misliš da je tvrdnja netačana.

1. Praistorija se dijeli na kameno i metalno doba. T N

2. Grci računaju vrijeme od prvih olimpijskih igara. T N

3. Glavni egipatski bog je Zevs. T N

4. Osnivač istorije je grk Herodot. T N

4

T | PRV00 | 2

4

P | DXFG4 | 2

Odredi značenje grčkih bogova:

1. Zevs _____
2. Atena _____
3. Afrodita _____
4. Dionis _____

4

5

P | KRMRA | 2

Rim je u svojoj prošlosti prošao kroz tri faze – doba:

1. _____
2. _____
3. _____

3

6

P | LGDTC | 2

Dopuni rečenicu:

Osnivač hrišćanstva je _____, a sveta knjiga zove se _____.

2

T | PRV00 | 3

7

P | M5SB7 | 3

Navedi tri čuvena rimska pjesnika.

1. _____
2. _____
3. _____

3

8

P | TDJG7 | 3

Šta je Panteon?

1

9

P | PEGPE | 3

Dopuni rečenicu:

Današnja Podgorica u Rimsko doba zvala se _____, Kotor
_____, a Ulcinj _____ .

3

T | PRV00 | 4

10

P | 9L8X6 | 4

Koji veliki događaj je obilježio početak srednjeg vijeka?

- A. Turska osvajanja
- B. Pojava hrišćanstva
- C. Pad Zapadnog rimskog carstva

Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

1

11

P | VPQ2T | 4

Pažljivo pročitajte navedene tvrdnje i odredite da li su tačne (T) ili nijesu (N). Zaokruži (T) ako misliš da je tvrdnja tačna, odnosno (N) ako misliš da je tvrdnja netačana.

- a. Veliku seobu naroda pokrenuli su Turci Osmanlije T N
- b. Zapadno rimsko carstvo uništila su germanska plemena T N
- c. Istočno Rimsko carstvo poznato je pod nazivom Vizantija T N
- d. Najznačajniji vizantijski vladar bio je Karlo Veliki T N

4

12

P | UQ8JG | 5

U sljedećem zadatku svakom pojmu u lijevoj koloni možete pridružiti samo jedan pojam iz desne kolone. Na linijama treba uz broj koji označava pojam u lijevoj koloni upisati slovo tačnog odgovora iz desne kolone. Pazite, jedan odgovor na desnoj strani je višak.

Poveži pojam sa njegovim značenjem .

1. povelja	a. velika radionica za ručnu proizvodnju i postoji podjela rada
2. arhiv	b. srednjovjekovni pravni dokument
3. manufaktura	c. mjesto gdje se čuvaju pisani istorijski izvori
	d. radionica sa mašinskom proizvodnjom

1. _____

2. _____

3. _____

3

13

P | M8NXC | 5

Definiši sljedeće pojmove:

a. reforma _____

b. hijerarhija _____

c. crkva _____

d. džamija _____

4

T | PRVW00 | 6

14

P | WJD4Q | 6

Dopuni rečenicu:

Dio slovenskih plemena početkom VII vijeka naselio je područje od Boke Kotorske do rijeke Bojane, i doline rijeka Zete, Morače, Pive i Tare. Ta se oblast najprije nazivala _____, do XV vijeka _____, a kasnije _____.

3

15

P | VBLEB | 6

Dopuni rečenicu:

Sredinom XV vijeka Turci Osmanlije pod vodjstvom sultana Mehmeda II, započiju opsežne vojne pripreme za zauzimanje _____, koji je konačno osvojen u maju _____ god.

2

16

Poređaj po hronološkom redu od najstarijeg, istorijske događaje vezane za Duklju- Zetu.

- A. Proglašenje Barske nadbiskupije
- B. Samujilovo osvajanje Duklje
- C. Bodinovo učešće u ustanku u Makedoniji
- D. Dolazak na vlast Mihaila
- E. Barska bitka

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

4

17

U sljedećem zadatku svakom pojmu u lijevoj koloni možete pridružiti samo jedan pojam iz desne kolone. Na linijama treba uz broj koji označava pojam u lijevoj koloni upisati slovo tačnog odgovora iz desne kolone. Pazite, jedan odgovor na desnoj strani je višak.

Povežite.

1. Balša II	a. imao štampariju
2. Ivan Crnojević	b. osnovao Cetinje
3. Đurađ Crnojević	c. predao vlast ujaku
	d. učestvovao u bici kod Berata

1 _____

2 _____

3 _____

3

T | PRV00 | 9

P | QQVUG | 9

18

Na slici je prikazan čuveni albanski vojskovođa, koji je gotovo 25 godina samostalno vladao dijelom Albanije. Ispod slike napiši o kome je riječ.

1

T | PRVW00 | 10

19

P | MYZTG | 10

Ko je konstruisao prvi teleskop za posmatranje zvijezda?

- a) Galileo Galiliej
- b) Đordano Bruno
- c) Nikola Kopernik

Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

1

20

P | J3QER | 10

Poređaj po hronološkom redu od najstarijeg do najmlađeg događaje vezane za geografska otkrića.

- A. Kolumbovo otkriće Amerike
- B. Magelanov put oko svijeta
- C. Otkriće pomorskog puta za Indiju
- D. Otkriće rta Dobre nade (najjužnije tačke Afrike)
- E. Otkriće Australije

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

4

T | PRVW00 | 11

21

P | VBUYB | 11

Dopuni rečenicu:

Njemački sveštenik Martin Luter tvorac je novog vjerskog i društvenog pokreta koje se naziva _____, a njegovi sljedbenici su stvorili vjersko učenje koje je dobilo ime _____.

2

22

P | 6PQD8 | 11

Navedi tri vrste posjede u Osmanskom carstvu.

1. _____
2. _____
3. _____

3

T | PRV00 | 12

P | T7V85 | 12

23

Na praznim linijama popuni nedostajuće vladare dinastije Petrović Njegoš (po hronološkom redu):

1. Vladika Danilo
2. Vladika Sava
3. _____
4. Vladika Petar I
5. _____
6. _____
7. Knjaz/kralj Nikola

3

U sljedećem zadatku svakom pojmu u lijevoj koloni možete pridružiti samo jedan pojam iz desne kolone. Na linijama treba uz broj koji označava pojam u lijevoj koloni upisati slovo tačnog odgovora iz desne kolone. Pazite, jedan odgovor na desnoj strani je višak.

Poveži značajne događaje iz istorije Crne Gore sa vladarima dinastije Petrović Njegoš u čijem periodu vladanja su se desili:

1. Usvajanje Zakonika u Crnoj Gori	a) Vladika Vasilije
2. Prva Istorija o Crnoj Gori	b) Vladika Danilo
3. Napad Numan paše Ćuprilića na Crnu Goru	v) Vladika Petar I
4. Ustanovljenje Perjanika	g) Vladika Sava
	d) Vladika Petar II

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

T | PRVW00 | 14

25

P | T9FEW | 14

Pažljivo pročitajte navedene tvrdnje i odredite da li su tačne (T) ili nijesu (N). Zaokruži (T) ako misliš da je tvrdnja tačna, odnosno (N) ako misliš da je tvrdnja netačana.

1. U bitci na Krusima posječen je (ubijen) Mahmut – paša Bušatlija	T	N
2. Prvi Zakonik i sud u Crnoj Gori ustanovio je Petar II Petrović Njegoš	T	N
3. Senat kao instituciju vlasti ustanovio je Petar II Petrović Njegoš	T	N
4. Razgraničenje sa Austrijom izvršeno je za vrijeme Petra II Petrovića Njegoša	T	N

4

26

P | VAK9B | 14

Hronološkim redom od najstarijeg do najmlađeg poređaj značajne istorijske događaje.

- Napoleonov napad na Rusiju
- Proglašenje Francuske za republiku
- Donošenje Ustava u Sjedinjenim Američkim Državama
- Bečki Kongres

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

3

T | PRVW00 | 15

27

P | E5WHK | 15

Dopuni rečenicu:

Pronalazač motora na naizmjeničnu struju bio je _____, dok je švedski naučnik Alfred Nobel 1876. godine pronašao _____.

2

28

P | J7VZT | 15

Dopuni rečenicu:

Događaj kojim je svrgnuta dinastija Obrenović iz 1903. godine u istoriji se naziva majski prevrat a tada je ubijen srpski kralj _____, i nakon toga na vlast u Srbiji dolazi dinastija _____.

2

29

P | KM53E | 15

Dopuni rečenicu:

Crna Gora je 1905. godine dobila najviši pravni akt _____, a 1910. godine je proglašena za _____.

2

T | PRVW00 | 16

30

P | 5LR7J | 16

Navedi četiri novoformirane države u Evropi nakon Prvog svjetskog rata.

_____ , _____
_____ , _____ .

4

31

P | GLWCQ | 16

U sljedećem zadatku svakom pojmu u lijevoj koloni možete pridružiti samo jedan pojam iz desne kolone. Na linijama treba uz broj koji označava pojam u lijevoj koloni upisati slovo tačnog odgovora iz desne kolone. Pazite, jedan odgovor na desnoj strani je višak. Poveži države sa oblicima uređenja u njima između dva svjetska rata.

1) Japan	a) Fašizam
2) SSSR	b) Demokratija
3) Njemačka	c) Militarizam
4) Italija	d) Nacizam
	e) Komunistički

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4

T | PRVW00 | 17

32

P | TFWXR | 17

Dopuni rečenicu:

Pokret koji se javio u Crnoj Gori protiv Austrougarske okupacije nazivao se _____ , jedan od njegovih vođa bio je general

_____ .

2

33

P | DFV4Z | 17

Hronološkim redom od najstarijeg do najmlađeg poredaj događaje vezane za Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca.

- a) Šestojanuarska diktatura
- b) Vidovdanski ustav
- c) Formiranje prve vlade
- d) Administrativna podjela na 33 oblasti

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

3

T | PRVW00 | 18

34

P | R5V7Z | 18

Hronološkim redom od najstarijeg do najmlađeg poređaj događaje iz Drugog svjetskog rata.

- a) Bitka na Sutjesci
- b) Oslobođenja Podgorice
- c) Aprilski rat
- d) Trinaestojulski ustanak u Crnoj Gori

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____

3

35

P | P3WKW | 18

Pažljivo pročitajte navedene tvrdnje i odredite da li su tačne (T) ili nijesu (N). Zaokruži (T) ako misliš da je tvrdnja tačna, odnosno (N) ako misliš da je tvrdnja netačana.

a) Maja 1980. g. umro je Josip Broz Tito, doživotni predsjednik SFRJ	T	N
b) Savez Komunističke Jugoslavije se raspada na Kongresu januara 1990. g.	T	N
c) Univerzitet Veljko Vlahović otvara se u Crnoj Gori 1984. g.	T	N
d) Crna Gora je primljena u Ujedinjene nacije 2006. g.	T	N

4

T | PRVW00 | 19

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

GLAVNI OCJENJIVAČ:

Dana _____ 20____. godine